

Ex post hodnotenie regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí

Obdobie vykonania ex post hodnotenia (kalendárny polrok): II. polrok 2023

Gestor/gestori právneho predpisu: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Názov právneho predpisu/právnych predpisov: Zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej „zákon č. 124/2006 Z. z.“)

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na ex ante štádium² hodnoteného právneho predpisu:
<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/124/20230101.html>
- Číslo legislatívneho procesu hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex:
-
- Číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu:
<https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/cpt&ZakZborID=13&CisObdobia=3&ID=1341>

Ex post hodnotenie:

- ☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu
- ☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

² Bližšie informácie sú uvedené na str. 8 Metodického postupu pre ex post hodnotenie regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí, ktorý tvorí prílohu tohto formuláru.

9.1 Porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov regulácií

Tabuľka č. 1: Súhrnné porovnanie ex ante nákladov a ex post nákladov regulácií:

Č. regulácie v Registri ex post	Dôvod zaradenia do Registra ex post	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na podnikateľské prostredie	Číslo normy a lokaliz.	Náklady Ex post v €	Náklady Ex ante v €	Rozdiel v €
63	10.3 d)	Posudzovanie rizík	zákon č. 124/2006 Z. z. § 6 ods. 1 písm. c)	-	-	-

Tabuľka č. 2: Výpočet skutočných vplyvov regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante):

EX POST										EX ANTE ³	EX POST – EX ANTE
Č. reg.	Dôvod zarad'. do Registra ex post	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na podnikateľské prostredie	Číslo normy a lokalizácia (číslo, §, ods.)	Účinnosť regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Počet subjektov MSP v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
63	10.3 d)	Posudzovanie rizík	zákon č. 124/2006 Z. z. § 6 ods. 1 písm. c)	1.7.2006	Zamestnávateľia	-	-	-	-		

³ Ex ante časť sa nevypĺňa, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP
Regulácia č. 63 (Register ex post II. 2023) Povinnosť zamestnávateľa písomne vypracovať písomný dokument o posúdení rizika pri všetkých činnostiach vykonávaných zamestnancami
Uved'te spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „MPSVR SR“) v súčasnosti nedisponuje informáciami (údajmi) na výpočet vplyvov na podnikateľské prostredie. Je potrebné uviesť, že za účelom získania dát oslovilo jeho analytickú jednotku – Inštitút sociálnej politiky. Dáta, kt. sa podarilo získať (pozn. o počte zamestnávateľov na území SR) však nie sú použiteľné na presné vyjadrenie nákladov regulácie. Z uvedeného dôvodu preto MPSVR SR nedisponuje dátami, ktorý by umožňovali výpočet vplyvu na zamestnávateľov ako takých. Zároveň je potrebné dodať, že zamestnávatelia nemajú zákonnú povinnosť poskytovať údaje MPSVR SR súvisiace s nákladmi na vypracovanie písomného dokumentu, navyše takáto povinnosť by pre nich predstavovala administratívnu záťaž. V druhom rade absentujú personálne, technické a rozpočtové zdroje na získanie a spracovanie takýchto údajov, pričom je otázne, či by len samotný zber neprekročil určené obdobie na vykonanie ex post hodnotenia. Je tiež na mieste uviesť, že nebola ani vykonaná ex ante časť, keďže je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov v platnom znení (ďalej len „JM“) a hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1.4.2015. Vo veci expertného odhadu je nutné opätovne poukázať na individuálnosť a jedinečnosť každého jedného prípadu, v ktorom je možné iba laicky vidieť hneď niekoľko premenných a neznámych, pre ktoré by akékoľvek kreovanie vzorca na výpočet minimálne časovo presahovalo určenú dobu na vykonanie ex post hodnotenia. Presne kvantifikovať finančné náklady spojené s uvedenými činnosťami zamestnávateľov nie je možné, a to predovšetkým z dôvodu rozmanitosti činností, ktoré zamestnávatelia vykonávajú pri vypracovávaní analýzy rizík a písomného dokumentu o posúdení rizika pri všetkých činnostiach vykonávaných zamestnancami a to z dôvodu jej rozdielnemu obsahu, rozsahu, pridanej hodnoty a času venovanému jej vypracovaniu.
Uved'te zdroj početnosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):
Vzhľadom na vyššie uvedené nie sú zdroje početnosti známe.
Uved'te dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post):
Ako už bolo uvedené ide o reguláciu zaradenú do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) JM a hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1.4.2015, teda nebola

vykonaná ex ante časť, ktorá by mohla byť, ak by vôbec boli zistené skutočné náklady, odpočítaná.
Uved'te vysvetlenie rozdielov v predpokladaných a skutočne dotknutých subjektoch:
Rozdiely neboli zistené vzhľadom na už doteraz vyššie uvedené.
Uved'te dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:
Dôvody vzniku nie sú známe pre nezistenie rozdielov vzhľadom na už doteraz vyššie uvedené.

9.2 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektmi

Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:
<u>Verejná ex post konzultácia</u> - v trvaní od 8.12.2023 do 9.1.2024 - možnosť zapojenia zaslaním informácií e-mailom - o Asociácia priemyselných zväzov a dopravy
Vznesené pripomienky účastníkov voči hodnoteným reguláciám:
Asociácia priemyselných zväzov a dopravy – zaslali stanovisko v znení: <i>„Súhlasíme s argumentáciou uvedenou v stručnom opise regulácie. Nestotožňujeme sa s názorom gestora, že ak zamestnávateľ nevyhotoví písomné posúdenie na činnosti, na ktorom nehrozí riziko, pôjde o zníženie úrovne BOZP. Cieľom podnetu z podnikateľského prostredia je zamerať sa tvorbu dokumentov tam, kde to má opodstatnenie a prínos t.j. zamerať sa na existujúce riziká.“</i>
Vznesené pripomienky účastníkov voči výkonu a fungovaniu hodnotených regulácií v praxi:
Asociácia priemyselných zväzov a dopravy informovala, že sa z jej pohľadu javí praktickejšie zameranie písomného dokumentu na existujúce riziká.
Alternatívne riešenia z pohľadu účastníkov - návrhy na zmeny v právnych predpisoch s cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia:
Nepredložené žiadne návrhy na zmeny.
Alternatívne riešenia z pohľadu účastníkov – návrhy na zmeny aplikačnej praxe s cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia:
Nepredložené žiadne iné návrhy na zmeny.
Vyhodnotenie návrhov alternatívnych riešení gestorom - návrhy na zmeny v právnych predpisoch:
Vyhodnotenie návrhov alternatívnych riešení gestorom - návrhy na zmeny aplikačnej praxe:

Vzhľadom na predchádzajúce informácie neexistuje nič, čo by mohlo byť vyhodnotené. MPSVR SR trvá na zachovaní regulácie z dôvodu splnenia jej účelnosti pre zachovanie úrovne BOZP na pracoviskách.

9.3 Vhodnosť regulácie na dosiahnutie cieľa z pohľadu podnikateľského prostredia a výsledok ex post hodnotenia

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP
Regulácia č. 63 (Register ex post II. 2023) Posudzovanie rizík
Aký je dôvod vzniku regulácie a problém, ktorý má riešiť?
Zisťovanie nebezpečenstiev a posudzovanie rizika v písomnom dokumente zamestnávateľa tvorí základný pilier celej problematiky BOZP u zamestnávateľa. Zamestnávateľ je povinný zisťovať nebezpečenstvá a ohrozenia, posudzovať riziko a vypracovať písomný dokument o posúdení rizika pri všetkých činnostiach vykonávaných zamestnancami. Posudzovanie rizík je dynamický proces, ktorý umožňuje podnikom a organizáciám prijať aktívnu politiku riadenia rizík na pracovisku. Posudzovanie rizík smeruje k znižovaniu rizika na najmenšiu možnú mieru. Cieľom vykonávania posudzovania rizík je umožniť zamestnávateľovi prijať potrebné opatrenia na ochranu zdravia a bezpečnosti zamestnancov, tzn. na prevenciu pracovných rizík, poskytovanie informácií zamestnancom, zabezpečenie vzdelávania pre zamestnancov a zabezpečenie organizácie a prostriedkov na zavedenie potrebných opatrení. Posudzovanie rizika zabezpečuje zamestnávateľ spravidla prostredníctvom príslušných špecialistov a pri zložitých pracovných činnostiach, mnohonásobných väzbách s okolím a pri zložitých pracovných podmienkach výlučne prostredníctvom špecialistov (napr. bezpečnostní technici, lekári špecializovaní na pracovné lekárstvo, odborníci na ergonómiu, revízni technici vyhradených technických zariadení). Tento dokument identifikuje a hodnotí potenciálne riziká spojené s konkrétnymi pracovnými úlohami, umožňujúc zamestnávateľovi prijať preventívne opatrenia na minimalizáciu týchto rizík..
Aký výsledok regulácia priniesla vo vzťahu k riešenému problému? Sú splnené jej ciele, určené v ex ante doložke vybraných vplyvov?
Cieľom hodnotenej regulácie je sústavná ochrana zdravia a bezpečnosti zamestnancov, ktorú regulácia zabezpečuje cez zisťovanie a posudzovanie rizík a ich znižovanie na najmenšiu možnú mieru. Hodnotená regulácia bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015, a teda neobsahuje ex ante doložku vybraných vplyvov a analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie.
Vyskytli sa nepredvídané vplyvy na podnikateľské prostredie?
Vzhľadom na doteraz vyššie uvedené neexistuje nič, čo by mohlo byť vyhodnotené.
Je vzhľadom k predchádzajúcim otázkam existencia regulácie stále opodstatnená?

MPSVR SR považuje úpravu za opodstatnenú.
Alternatívne riešenia z pohľadu gestora:
Alternatívne riešenie vzhľadom na charakter regulovaného vzťahu nie je objektívne možné.
Výsledok ex post hodnotenia - návrh:
☒ ponechať reguláciu ☐ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady ☐ upraviť aplikačnú prax
MPSVR SR navrhuje úpravu ponechať a to z dôvodu, že posúdenie rizika slúži ako nástroj na zabezpečenie dodržiavania právnych predpisov a požiadaviek v oblasti BOZP. Okrem toho poskytuje zamestnancom jasný pohľad na možné nebezpečenstvá v ich pracovnom prostredí a zvyšuje ich povedomie o bezpečnosti. Písomná forma dokumentu uľahčuje sledovanie a aktualizáciu posúdenia rizika, čo je kľúčové pre prispôbovanie bezpečnostných opatrení meniacim sa podmienkam a novým rizikám, čím sa zabezpečuje neustála ochrana zdravia a bezpečnosti zamestnancov. Uvedená povinnosť je nevyhnutná z dôvodu samotného splnenia účelu zákona. Je potrebné uviesť, že takáto úprava nie je ojedinelá, napr. v zmysle ust. § 102 ods. 4 českého zákona č. 262/2006 Sb. Zákonník práce je zamestnávateľ povinný viesť dokumentáciu o vyhľadávaní a vyhodnocovaní rizík). Predmetná regulácia zároveň napĺňa účel smernice Rady 89/391/EHS.

9.4 Stanovisko ministerstva hospodárstva k vykonanému ex post hodnoteniu

A. Stanovisko k spôsobu vykonania ex post hodnotenia v zmysle jednotnej metodiky:

Gestor právneho predpisu (ďalej len „gestor“) v časti 9.1 <i>Porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov regulácií</i> v Tabuľke č. 1: <i>Súhrnné porovnanie ex ante nákladov a ex post nákladov regulácií</i> (ďalej len „tabuľka č. 1“) doplnil základné údaje. Predpokladané náklady neboli vyčíslené z dôvodu predloženia hodnotenej právnej úpravy do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Skutočné náklady gestor nevyčísľil konkrétnou sumou, pričom nasledujúca Tabuľka č. 2: <i>Výpočet skutočných vplyvov regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante)</i> (ďalej len „tabuľka č. 2“) rovnako obsahuje iba základné údaje. Tabuľku č. 1 a tabuľku č. 2 gestor skopíroval z Prílohy č. 9b jednotnej metodiky. V časti <i>Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante</i> gestor uviedol dôvody absencie kvantifikácie ex post nákladov; vzhľadom na absenciu údajov gestor neuviedol zdroje početnosti. Keďže ex ante ani ex post náklady na podnikateľské prostredie neboli kvantifikované, nevznikol rozdiel v predpokladaných a skutočných nákladoch nevznikol. V časti 9.2 <i>Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektmi</i> (ďalej len „ex post konzultácie“) gestor uviedol účastníkov, formu, termíny a časový rozsah ex post konzultácií. Gestor vykonal ex post konzultácie len vo forme verejnej ex post konzultácie zverejnením oznámenia o začatí verejnej ex post konzultácie na webovom sídle Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „MH SR“), a to v stanovenom
--

minimálnom časovom trvaní. Cílené ex post konzultácie neboli vykonané. Počas trvania ex post konzultácií sa zapojil 1 subjekt – zastupiteľská organizácia (ďalej len „účastník“). O ex post konzultácie bol prejavovaný záujem a z tohto dôvodu boli vykonané úspešne. V rámci ex post konzultácií bola vznesená pripomienka účastníkom voči hodnotenej regulácii a voči jej výkonu a fungovaniu v praxi, ktorú gestor uviedol v príslušnom textovom poli, avšak neposkytol k nej vyjadrenie. Okrem vznesenej pripomienky účastník v rámci ex post konzultácií neposkytol alternatívne riešenia z jeho pohľadu, ktoré by spočívali v návrhoch na zmeny v právnych predpisoch s cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia alebo v návrhoch na zmeny aplikačnej praxe s cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia. Gestor vzhľadom na neexistenciu alternatívnych návrhov nemal možnosť čokoľvek vyhodnocovať.

Gestor v časti 9.3 *Vhodnosť regulácie na dosiahnutie cieľa z pohľadu podnikateľského prostredia a výsledok ex post hodnotenia* vyplnil všetky požadované údaje. Dôvod vzniku regulácie a podstata riešeného problému boli gestorom adekvátne definované. Gestor uviedol, aký výsledok regulácia priniesla vo vzťahu k riešenému problému. Vo veci splnenia jej cieľov určených v ex ante doložke vybraných vplyvov gestor uvádza, že hodnotená regulácia bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015, a teda neobsahuje ex ante doložku vybraných vplyvov a analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie. Nepredvídané vplyvy na podnikateľské prostredie podľa gestora nie sú známe a existencia regulácie je stále opodstatnená. Alternatívne riešenie z pohľadu gestora, ktoré spočíva v zmene regulácie alebo v zmene aplikačnej praxe nie je možné. Na záver gestor označil výsledok ex post hodnotenia, resp. návrh, a to reguláciu ponechať.

B. Stanovisko k ex post hodnoteniu jednotlivých regulácií:

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP

Regulácia č. 63 (Register ex post II. 2023)
Posudzovanie rizík

Stanovisko k pôsobeniu regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:

Základné nastavenie regulácie spočíva v identifikácii nebezpečenstiev a posudzovaní jednotlivých rizík v písomnom dokumente zamestnávateľa. Tento dokument predstavuje základný pilier komplexnej agendy BOZP u zamestnávateľa. Prvoradým zámerom systematického preverenia rizík je umožniť zamestnávateľovi zváženie súčasných bezpečnostných opatrení a prijatie potrebných opatrení na zabezpečenie ochrany zdravia a bezpečnosti zamestnancov.

Účastník ex post konzultácií sa vyjadril, že sa nestotožňuje s názorom gestora, že ak zamestnávateľ nevyhotoví písomné posúdenie na činnosti, kde nehrozí riziko, pôjde o zníženie úrovne BOZP. Účastník ďalej uvádza, že cieľom podnetu z podnikateľského prostredia je zamerať sa na tvorbu dokumentov tam, kde je to odôvodnené existujúcimi rizikami.

Predmetná regulácia je z pohľadu gestora naďalej opodstatnená a to z dôvodu, že identifikácia a posúdenie rizík slúži ako nástroj na zabezpečenie dodržiavania právnych predpisov a požiadaviek v oblasti BOZP.

Podľa slov gestora, regulácia taktiež poskytuje prehľad možných nebezpečenstiev v pracovnom prostredí samotným zamestnancom. Prispieva tak k zvýšeniu ich povedomia o bezpečnosti práce. Písomná forma dokumentu uľahčuje sledovanie a aktualizáciu posúdenia rizika, čo je kľúčové pre prispôbovanie bezpečnostných opatrení meniacim sa podmienkam a novým rizikám. čím sa zabezpečuje neustála ochrana zdravia a bezpečnosti zamestnancov.

Harmonizáciou legislatívy Európskej únie sa dostal do nášho právneho systému nový prístup k riešeniu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Jedným zo základných princípov tohto prístupu je zásada, že pre dosiahnutie dobrej úrovne bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci nestačí dodržiavať iba bezpečnostné predpisy, ale je nutné zaviesť aktívnu prevenciu do organizácie práce a pracovných podmienok.

MH SR na základe poskytnutej argumentácie gestora k pripomienkam účastníka navrhuje reguláciu ponechať.

Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

Alternatívne riešenia neboli v rámci ex post hodnotenia prezentované.

Odporučenie:

☒ ponechať reguláciu ☐ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady

☐ upraviť aplikačnú prax

Ak ministerstvo hospodárstva navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:

Ministerstvo hospodárstva navrhuje reguláciu ponechať.

V súvislosti s viacerými podnetmi z podnikateľského prostredia k téme BOZP a tiež vzhľadom na absenciu cielených ex post konzultácií, MH SR navrhuje ďalšiu odbornú diskusiu k reálnym vplyvom hodnotenej regulácie na podnikateľské prostredie a k zákonu č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov ako celku.

Stanovisko z hľadiska Mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov:

Z dôvodu absencie kvantifikácie ex ante a ex post nákladov nevznikol rozdiel medzi týmito nákladmi. Z uvedeného dôvodu sa bod 6.13 Jednotnej metodiky pri tejto regulácii z hľadiska mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov neuplatňuje.